

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU

z dnia 2026 r.

w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Kopane Bagno”

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Uznaje się za rezerwat przyrody pod nazwą „Kopane Bagno”, zwany dalej „rezerwatem”, obszar o powierzchni 76,29 ha, położony na terenie gminy Czarna Białostocka, w powiecie białostockim, w województwie podlaskim.

2. Położenie i przebieg granicy rezerwatu w postaci współrzędnych punktów jej załamania są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia.

3. Położenie i przebieg granicy rezerwatu w postaci mapy są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 2. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie cennego kompleksu borów i lasów bagiennych w Puszczy Knyszyńskiej.

§ 3. Dla rezerwatu określa się:

- 1) rodzaj – leśny (L);
- 2) typ i podtyp rezerwatu ze względu na dominujący przedmiot ochrony:
 - a) typ – biocenotyczny i fitocenotyczny (PBf),
 - b) podtyp – biocenozy naturalnych i półnaturalnych (bp);
- 3) typ i podtyp rezerwatu ze względu na główny typ ekosystemu:
 - a) typ – leśny i borowy (EL),
 - b) podtyp – borów nizinnych (bni).

§ 4. Nadzór nad rezerwatem sprawuje Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska - Regionalny Konserwator Przyrody w Białymstoku.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Białymstoku**

Adam Juchnik
/podpisano elektronicznie/

Załączniki do Zarządzenia Regionalnego
Dyrektora Ochrony Środowiska
w Białymstoku z dnia2026 r.
w sprawie rezerwatu przyrody „Kopane Bagno”

Załącznik nr 1

POŁOŻENIE I PRZEBIEG GRANICY REZERWATU PRZYRODY „Kopane Bagno”

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹⁾	
	X	Y
1	775054,63	613535,28
2	775065,83	613540,72
3	775079,56	613541,36
4	775084,81	613543,45
5	775094,58	613543,16
6	775102,48	613546,57
7	775106,82	613548,45
8	775115,09	613551,76
9	775120,71	613556,39
10	775124,68	613566,64
11	775129,97	613574,25
12	775131,96	613583,18
13	775131,30	613593,76
14	775128,98	613602,69
15	775120,38	613613,94
16	775118,73	613622,54
17	775125,34	613629,15
18	775134,60	613629,48
19	775143,53	613629,81
20	775152,46	613634,77
21	775158,89	613644,65
22	775165,36	613652,30
23	775175,39	613660,21
24	775179,91	613670,49
25	775202,40	613670,16
26	775225,22	613672,15

¹⁾ Układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151, 1824 oraz z 2025 r. poz. 1019, 1542, 1792).

projekt

27	775237,46	613672,81
28	775253,33	613669,83
29	775253,12	613664,11
30	775255,77	613660,67
31	775267,41	613656,30
32	775277,99	613651,67
33	775281,83	613648,89
34	775285,40	613645,59
35	775284,33	613641,29
36	775283,27	613637,32
37	775278,25	613635,47
38	775268,72	613633,88
39	775262,63	613630,97
40	775255,76	613625,41
41	775250,73	613619,85
42	775251,52	613612,18
43	775259,46	613606,89
44	775267,93	613605,83
45	775275,60	613607,15
46	775284,86	613607,15
47	775296,77	613607,42
48	775301,00	613606,63
49	775312,11	613600,54
50	775323,75	613594,98
51	775377,36	613540,14
52	775381,39	613536,50
53	775378,91	613496,47
54	775421,52	613450,73
55	775406,84	613423,52
56	775393,84	613373,44
57	775431,72	613341,62
58	775461,74	613284,52
59	775491,44	613184,67
60	775402,39	613189,15
61	775405,67	613176,63
62	775413,89	613104,49
63	775436,80	613100,45
64	775467,77	613104,44
65	775478,58	613105,84
66	775490,71	613113,25
67	775522,87	613102,80

projekt

68	775523,04	613092,37
69	775527,20	613044,10
70	775553,04	613008,79
71	775559,82	612986,78
72	775601,20	612963,04
73	775604,07	612963,19
74	775636,68	612964,92
75	77563967	612962,37
76	775642,29	612960,13
77	775644,91	612957,89
78	775658,18	612946,54
79	775668,05	612941,62
80	775686,68	612932,34
81	775723,89	612913,81
82	775730,63	612901,25
83	775725,77	612865,85
84	775724,84	612858,49
85	775724,21	612853,54
86	775724,03	612852,14
87	775738,24	612841,32
88	775740,65	612839,49
89	775755,72	612835,54
90	775858,45	612808,60
91	775860,94	612855,95
92	775876,52	613152,65
93	775877,18	613165,27
94	775882,08	613261,58
95	775882,62	613272,21
96	775891,83	613452,94
97	776010,23	613441,14
98	776027,69	613429,98
99	776044,33	613442,34
100	776037,75	613512,15
101	776041,45	613557,61
102	776059,97	613550,02
103	776081,54	613556,07
104	776111,94	613539,36
105	776118,88	613524,84
106	776119,11	613506,75
107	776115,14	613490,48
108	776106,41	613482,94

projekt

109	776101,64	613466,66
110	776105,21	613453,57
111	776112,29	613434,84
112	776209,29	613440,24
113	776204,47	613427,98
114	776201,74	613421,06
115	776177,50	613359,54
116	776153,05	613293,51
117	776139,09	613241,41
118	776150,46	613224,89
119	776161,17	613213,38
120	776169,11	613206,63
121	776187,37	613209,81
122	776202,85	613212,98
123	776214,75	613214,57
124	776225,07	613218,54
125	776231,02	613224,49
126	776235,39	613233,62
127	776232,21	613246,72
128	776227,85	613266,56
129	776227,85	613291,17
130	776231,02	613296,72
131	776238,17	613304,26
132	776246,11	613310,22
133	776256,03	613314,98
134	776276,76	613333,72
135	776281,81	613341,44
136	776293,22	613349,76
137	776302,92	613356,71
138	776315,15	613365,39
139	776323,89	613378,08
140	776331,04	613379,67
141	776349,69	613386,81
142	776356,83	613389,99
143	776370,33	613395,54
144	776378,26	613400,31
145	776394,54	613407,45
146	776412,79	613411,82
147	776425,34	613415,74
148	776446,45	613405,94
149	776451,16	613404,49

projekt

150	776465,28	613402,00
151	776475,87	613402,99
152	776488,21	613407,94
153	776492,39	613415,33
154	776494,54	613419,13
155	776517,47	613435,63
156	776521,99	613442,62
157	776540,73	613471,61
158	776555,81	613472,14
159	776574,42	613441,74
160	776584,32	613434,88
161	776588,90	613419,20
162	776585,53	613388,59
163	776580,02	613375,70
164	776570,26	613356,18
165	776550,93	613334,70
166	776541,00	613330,58
167	776535,10	613217,74
168	776537,73	613217,14
169	776539,81	613199,89
170	776595,51	613195,93
171	776628,05	613202,67
172	776635,95	613207,78
173	776659,63	613223,12
174	776679,84	613243,26
175	776729,47	613240,78
176	776743,61	613259,02
177	776767,01	613254,56
178	776778,64	613250,43
179	776787,08	613252,42
180	776787,08	613243,97
181	776787,76	613237,39
182	776790,75	613208,20
183	776787,08	613161,43
184	776782,50	613137,59
185	776785,18	613120,81
186	776776,24	613121,23
187	776750,88	613122,42
188	776750,72	613108,42
189	776747,51	613046,48
190	776743,72	612973,58

projekt

191	776734,94	612961,06
192	776707,91	612951,56
193	776695,03	612961,37
194	776700,69	612978,67
195	776693,93	612992,69
196	776670,88	612983,33
197	776659,17	612992,04
198	776636,02	613034,55
199	776591,37	613023,29
200	776578,90	613005,18
201	776554,66	613013,45
202	776545,37	613002,29
203	776508,76	612967,58
204	776405,03	613018,08
205	776404,93	613016,06
206	776404,68	613011,03
207	776403,63	612990,03
208	776401,59	612948,95
209	776400,55	612927,97
210	776400,32	612923,42
211	776400,29	612922,91
212	776400,12	612922,89
213	776398,27	612922,67
214	776340,81	612915,89
215	776318,04	612909,70
216	776317,90	612908,63
217	776315,99	612894,17
218	776309,07	612881,02
219	776283,46	612875,48
220	776266,15	612869,25
221	776253,69	612855,41
222	776242,25	612840,48
223	776160,93	612849,18
224	776162,60	612847,00
225	776167,85	612840,18
226	776167,85	612838,79
227	776176,16	612824,95
228	776176,67	612824,60
229	776172,76	612717,71
230	776138,69	612748,33
231	776121,82	612758,93

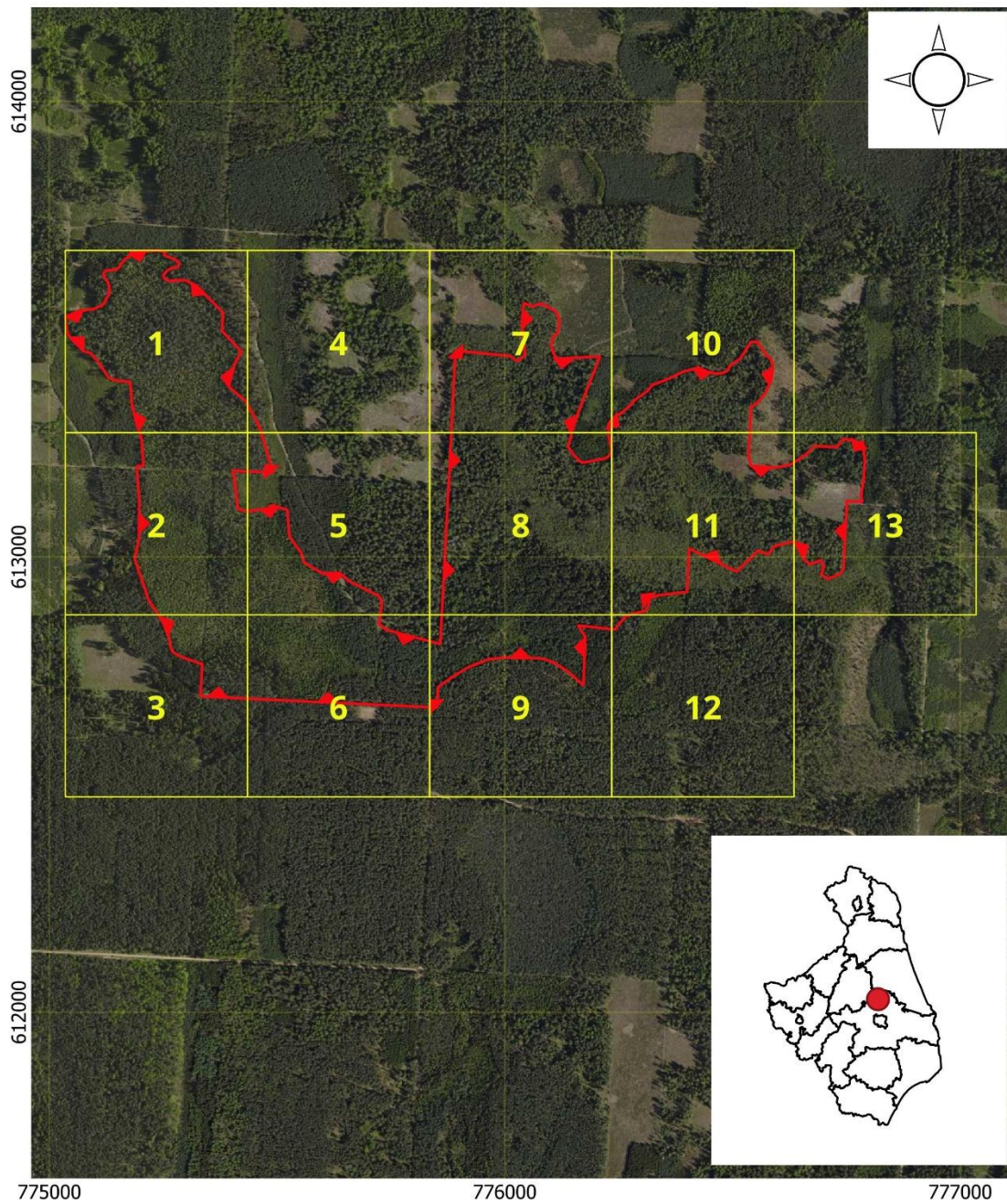
projekt

232	776107,93	612767,66
233	776090,07	612774,01
234	776076,97	612777,18
235	776058,71	612777,58
236	776038,04	612777,32
237	775999,25	612779,12
238	775970,57	612775,62
239	775963,86	612774,80
240	775917,82	612756,54
241	775884,09	612735,51
242	775853,47	612713,73
243	775851,65	612679,07
244	775851,12	612668,94
245	775747,75	612673,83
246	775745,29	612673,95
247	775733,67	612674,49
248	775683,43	612676,87
249	775678,08	612677,12
250	775664,25	612677,77
251	775608,04	612680,43
252	775557,42	612682,82
253	775494,48	612685,79
254	775476,56	612686,64
255	775338,04	612693,19
256	775331,94	612693,48
257	775332,05	612695,41
258	775335,98	612765,32
259	775330,24	612765,72
260	775290,18	612780,35
261	775279,27	612785,97
262	775270,67	612791,26
263	775266,70	612800,19
264	775262,73	612822,02
265	775250,10	612855,96
266	775218,74	612903,05
267	775187,46	612995,79
268	775196,98	613039,18
269	775197,67	613118,31
270	775192,62	613187,69
271	775191,92	613199,73
272	775206,34	613199,00

projekt

273	775202,51	613257,25
274	775189,94	613298,92
275	775180,68	613338,61
276	775179,36	613367,72
277	775177,37	613384,25
278	775148,00	613386,78
279	775130,34	613392,99
280	775118,83	613410,85
281	775106,53	613429,37
282	775089,38	613447,76
283	775074,78	613451,60
284	775066,02	613461,45
285	775051,81	613474,61
286	775039,67	613490,39
287	775035,04	613527,18
288	775045,19	613531,55
289	775054,63	613535,28

POŁOŻENIE I PRZEBIEG GRANICY REZERWATU PRZYRODY „KOPANE BAGNO” W POSTACI MAPY

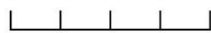

Legenda

 rezerwat przyrody

Skala

0 100 200 300 400 m

Układ współrzędnych PL -1992

Ortofotomapa:
Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp 16 II 2026 r.
Granice powiatów:
Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Państwowy Rejestr Granic -
Jednostki Terytorialne, dostęp 16 IX 2024 r.

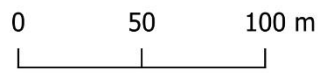
Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 1 z 13)

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala

Układ współrzędnych PL -1992

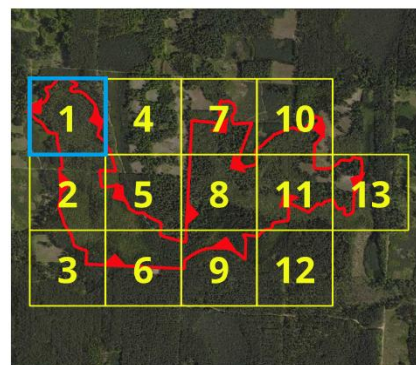
Ortofotomapa:

Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp 16 II 2026 r.

Oddziały/wydziały leśne:

Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.

Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 2 z 13)

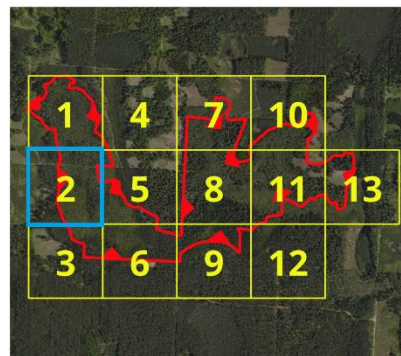

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala
0 50 100 m
Układ współrzędnych PL -1992

Ortofotomapa:
Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMMS, dostęp 16 II 2026 r.
Oddziały/wydzielenia leśne:
Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.
Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 3 z 13)

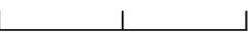

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala

0 50 100 m

Układ współrzędnych PL -1992

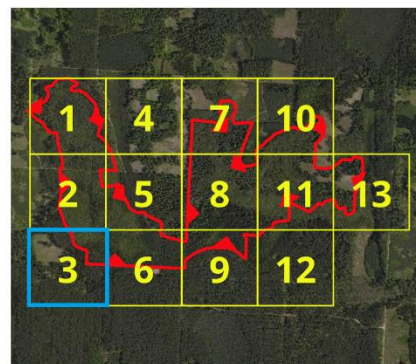
Ortofotomapa:

Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMMS, dostęp 16 II 2026 r.

Oddziały/wydziały leśne:

Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.

Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 4 z 13)

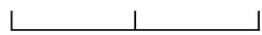

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala

0 50 100 m

Układ współrzędnych PL -1992

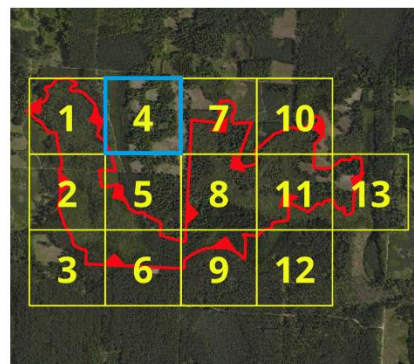
Ortofotomapa:

Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp 16 II 2026 r.

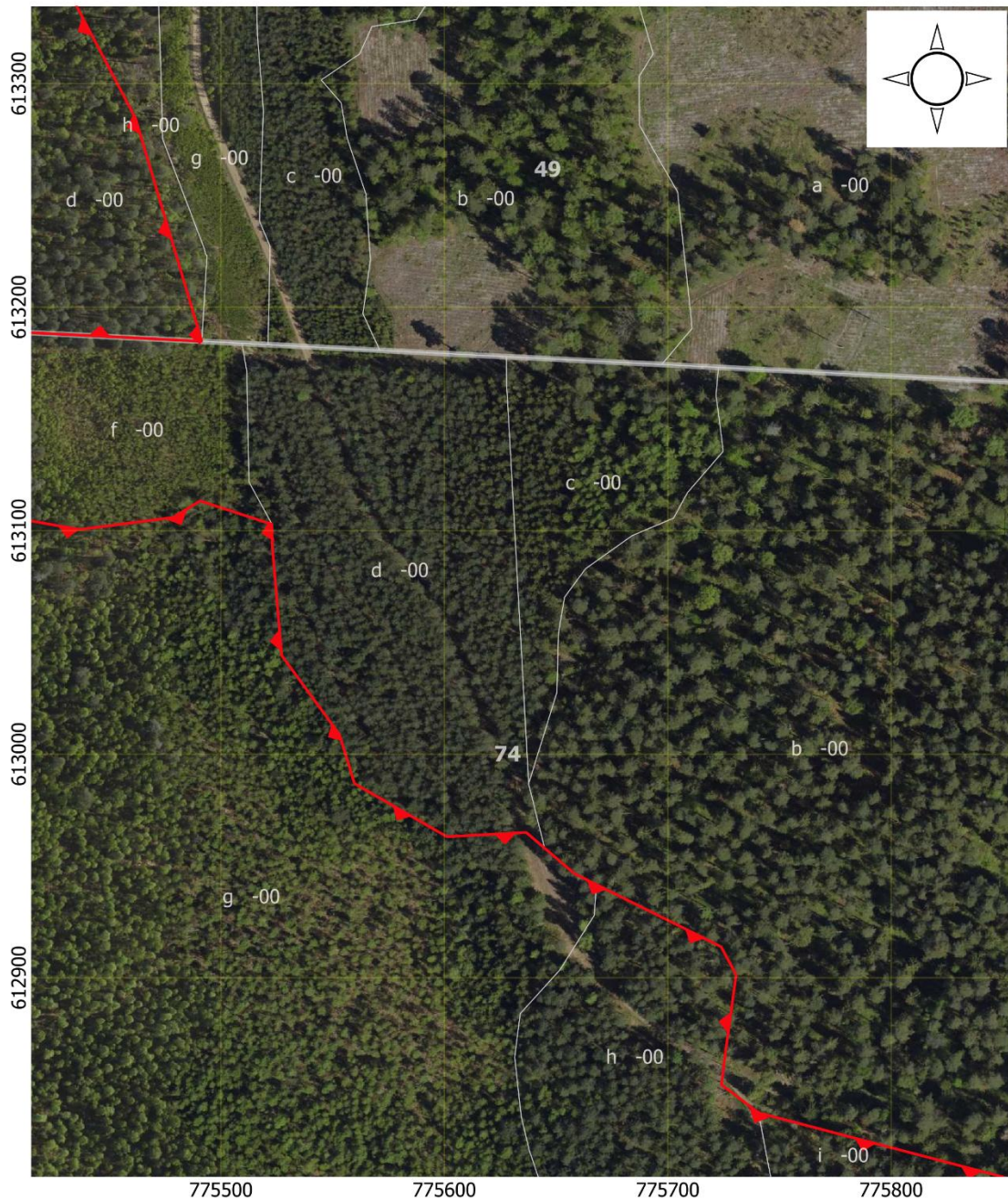
Oddziały/wydzielienia leśne:

Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.

Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 5 z 13)

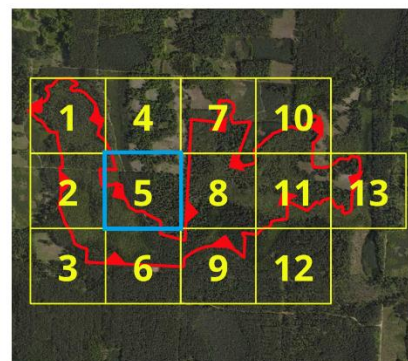

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala
0 50 100 m
Układ współrzędnych PL -1992

Ortofotomapa:
Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp 16 II 2026 r.
Oddziały/wydzielenia leśne:
Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.
Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

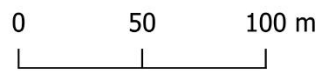
Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 6 z 13)

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala

Układ współrzędnych PL -1992

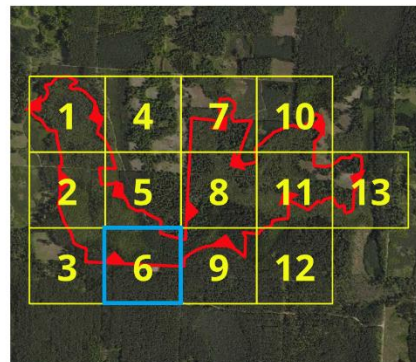
Ortofotomapa:

Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp 16 II 2026 r.

Oddziały/wydziały leśne:

Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.

Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 7 z 13)

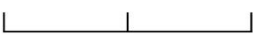

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala

0 50 100 m

Układ współrzędnych PL -1992

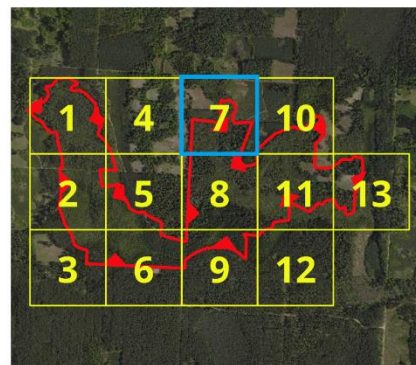
Ortofotomapa:

Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMMS, dostęp 16 II 2026 r.

Oddziały/wydziały leśne:

Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.

Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 8 z 13)

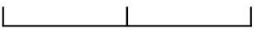

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala

0 50 100 m

Układ współrzędnych PL -1992

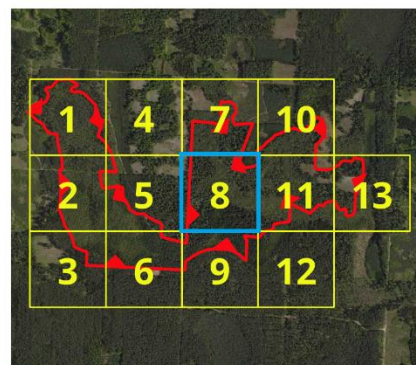
Ortofotomapa:

Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp 16 II 2026 r.

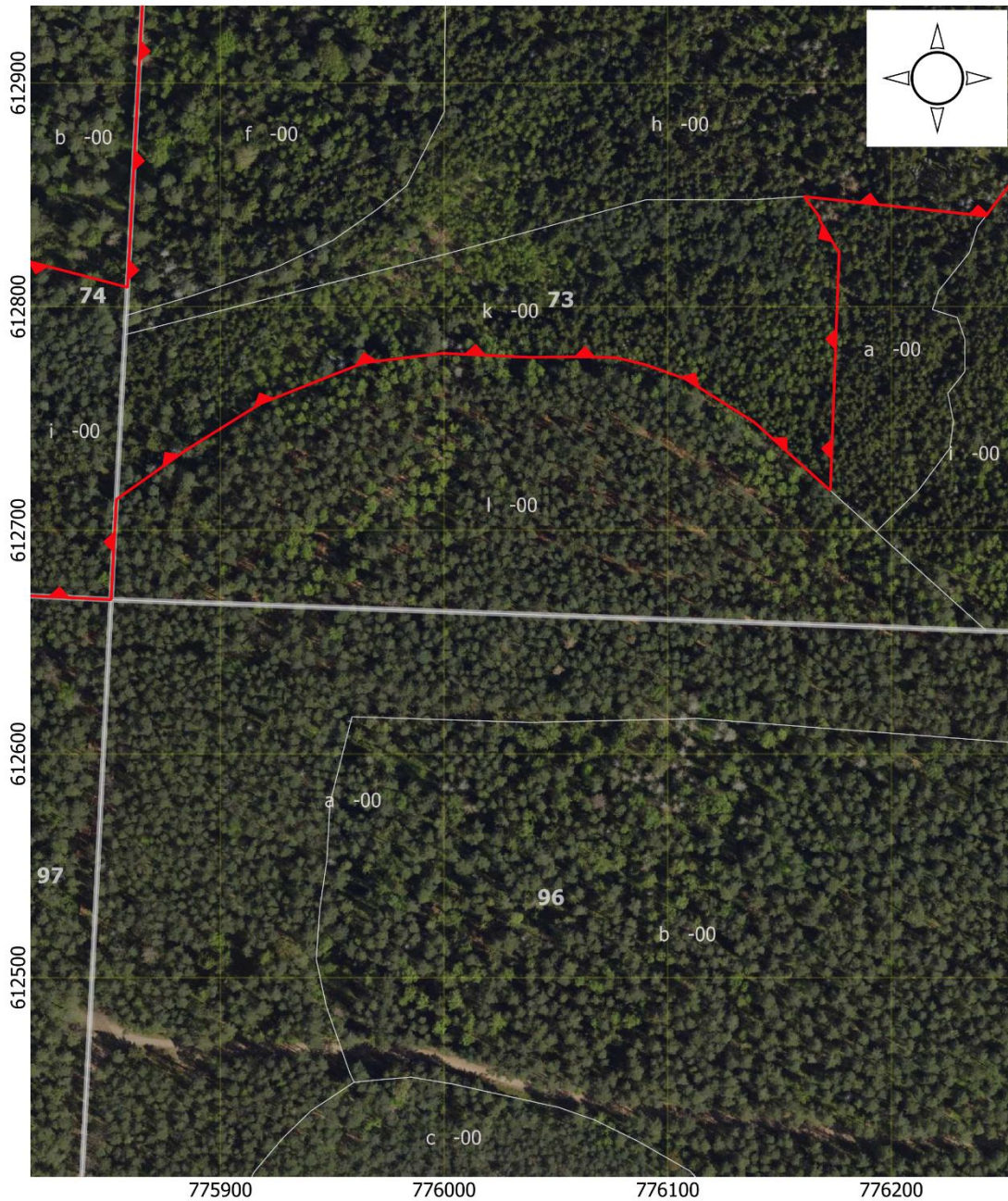
Oddziały/wydziałenia leśne:

Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.

Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 9 z 13)

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala

0 50 100 m

Układ współrzędnych PL -1992

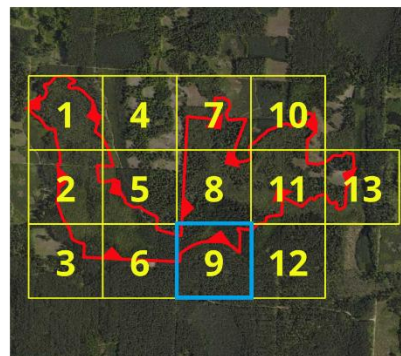
Ortofotomapa:

Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp 16 II 2026 r.

Oddziały/wydziały leśne:

Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.

Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 10 z 13)

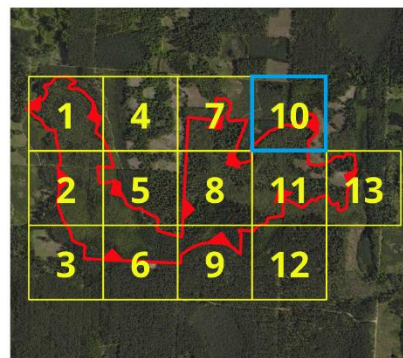

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielanie leśne

Skala
0 50 100 m
Układ współrzędnych PL -1992

Ortofotomapa:
Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp 16 II 2026 r.
Oddziały/wydzielania leśne:
Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.
Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 11 z 13)

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala

0 50 100 m

Układ współrzędnych PL -1992

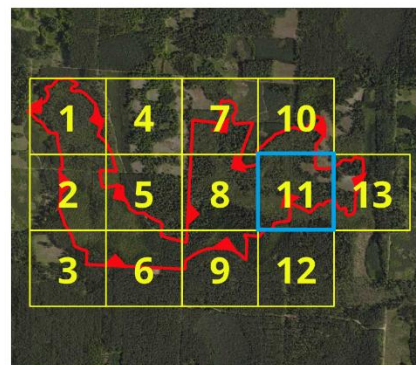
Ortofotomapa:

Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp 16 II 2026 r.

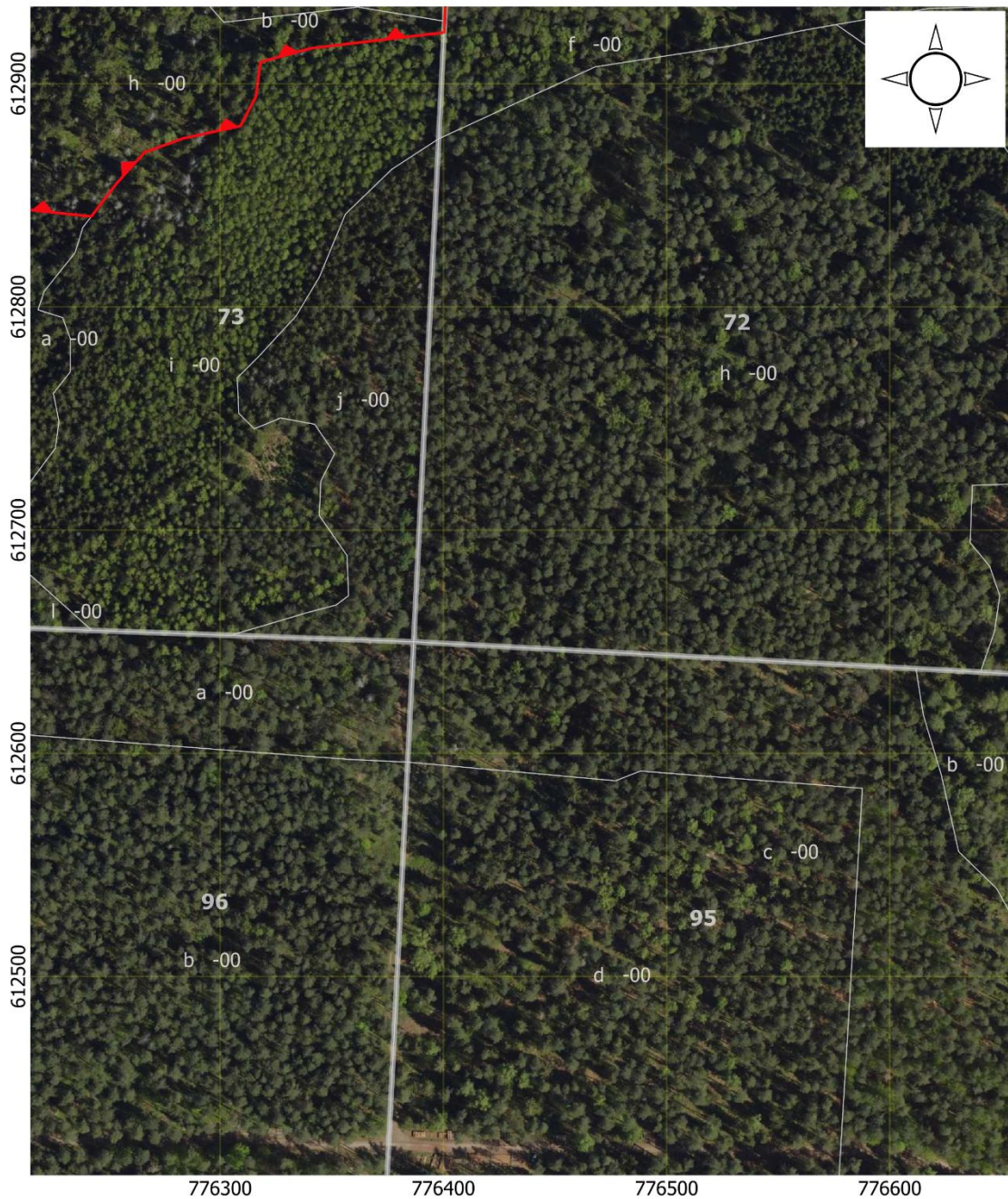
Oddziały/wydzielania leśne:

Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.

Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

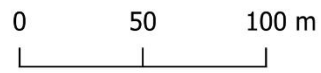
Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 12 z 13)

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala

Układ współrzędnych PL -1992

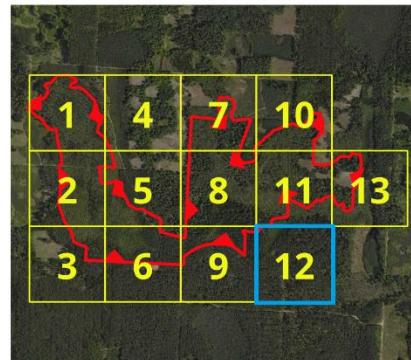
Ortofotomapa:

Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMMS, dostęp 16 II 2026 r.

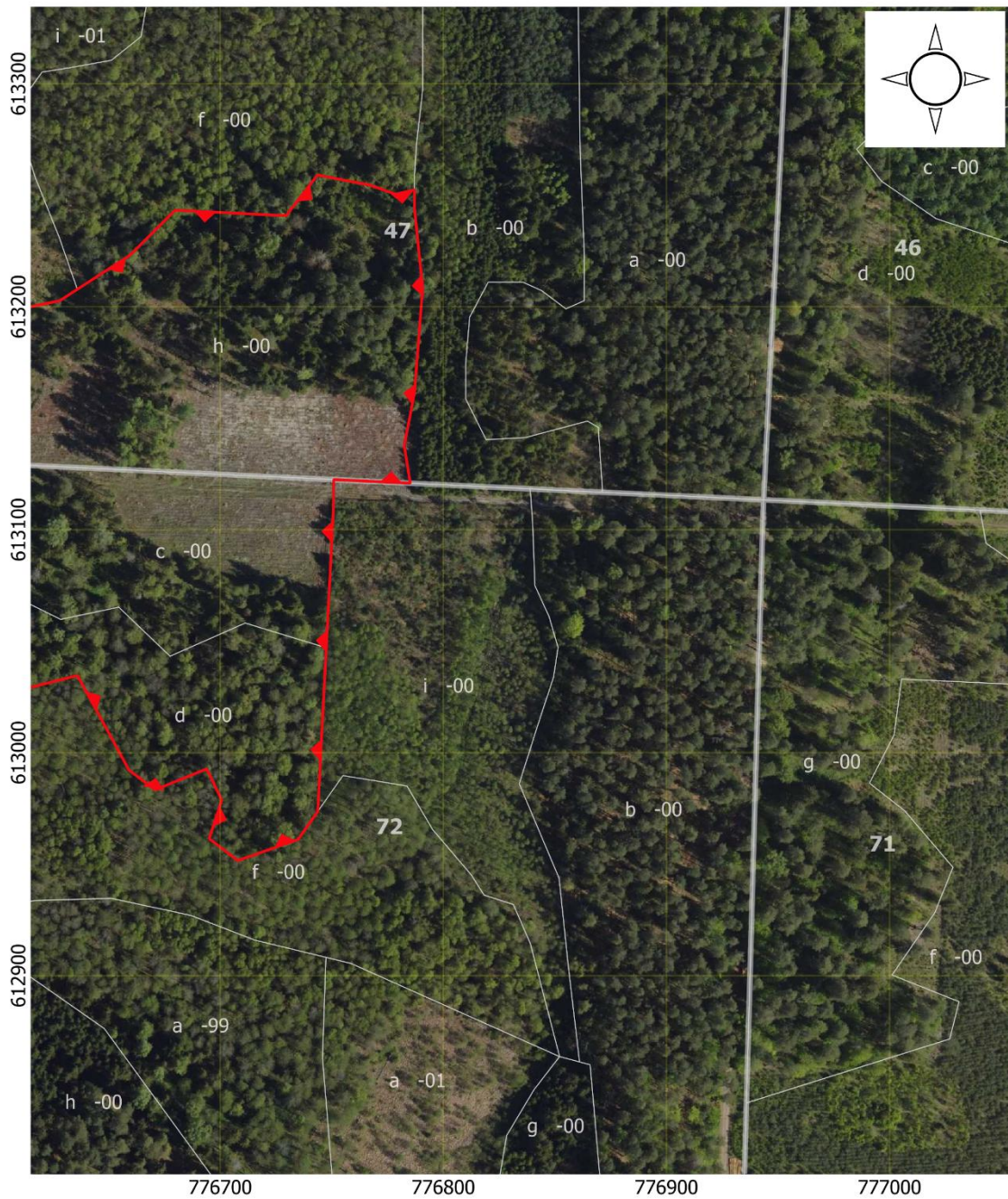
Oddziały/wydziały leśne:

Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.

Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

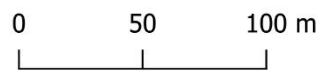
Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „Kopane Bagno” w postaci mapy (Arkusz 13 z 13)

Legenda

- rezerwat przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala

Układ współrzędnych PL -1992

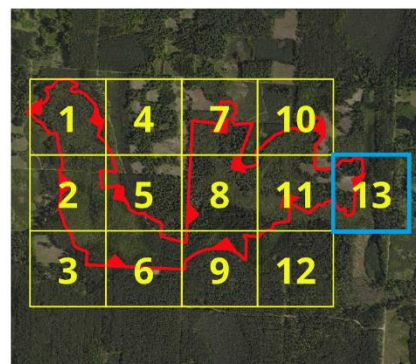
Ortofotomapa:

Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp 16 II 2026 r.

Oddziały/wydziały leśne:

Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskane 30 V 2025 r.

Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018 - 2027

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13 t.j.) uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem.

Niniejsze zarządzenie obejmuje uznanie obszaru za rezerwat przyrody, określenie jego nazwy, położenia współrzędnych geograficznych punktów załamania granicy obszaru w układzie PL-1992 oraz w podziale administracyjnym państwa, a także uwzględnienie obowiązujących norm prawnych dotyczących rezerwatów przyrody, w tym określenie sprawującego nadzór nad rezerwatem oraz rodzaju, typu i podtypu obiektu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. z 2005 r., Nr 60, poz. 533).

Rezerwat przyrody „Kopane Bagno” położony jest w województwie podlaskim, w powiecie białostockim, na terenie gminy Czarna Białostocka. Obiekt leży w obrębie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego, a także obszarów Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 oraz Ostoja Knyszyńska PLH200006. Rezerwat w całości leży na terenie gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Knyszyn, w leśnictwie Przewalanka (Bank Danych o Lasach). Na południe od omawianego obiektu w odległości około 600 m znajduje się rezerwat Łazarz oraz w odległości około 700 m rezerwat Karczisko. Z kolei w odległości około 2 km również w kierunku południowym znajduje się rezerwat przyrody Krzemianka. Na zachód od obiektu w odległości około 200 metrów przebiega droga krajowa numer 8. Charakterystyczna granica przedmiotowego rezerwatu daje możliwość rozróżnienia na część wschodnią i zachodnią.

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie cennego kompleksu borów i lasów bagiennych w Puszczy Knyszyńskiej. Człon nazwy „Kopane” może odnosić się prawdopodobnie do miejsc, w których miejscowa ludność wykopywała torf, który używany był w przeszłości jako opał lub ściółka dla zwierząt.

Nazwa „Kopane Bagno” ma prawdopodobnie związek z historią gospodarczego wykorzystania tych terenów przez człowieka. Pozostałością po takim wydobyciu są charakterystyczne doły (często wypełnione wodą), które z czasem zarosły roślinnością bagienną, tworząc specyficzny mikroklimat. Ponadto obszar bagien w Puszczy Knyszyńskiej podlegał kiedyś osuszaniu poprzez kopanie rowów melioracyjnych i kanałów, mających na celu udostępnienie terenu dla gospodarki leśnej. Również na obszarze rezerwatu przyrody Kopane Bagno biegnie stary, już bardzo wyłycony rów melioracyjny.

Rezerwat charakteryzuje bardzo duże zróżnicowanie typów siedliskowych lasu. Zachodnia część rezerwatu zdominowana jest przez bór bagienny oraz bór mieszany bagienny. Z kolei środkowa i wschodnia część rezerwatu pokryta jest mozaikowo występującymi: olsem (największy płat), borem mieszanym bagiennym, borem mieszanym wilgotnym, lasem mieszanym bagiennym, lasem mieszanym wilgotnym, lasem łęgowym.

Występujący w rezerwacie bór bagienny stanowi ok. 24 % powierzchni całego obiektu. Występuje on w co najmniej dwóch płatach. Większy z nich charakteryzuje się występowaniem ponad 130-letniej sosny. W borze bagiennym podłoże stanowią gleby torfowo-murszowe o okresowym, silnym wpływie wody gruntowej na glebę i siedlisko. W runie można spotkać takie gatunki jak: bagno zwyczajne *Ledum palustre*, borówka czarna *Vaccinium myrtillus*, borówka bagienna *Vaccinium*

uliginosum, borówka brusznica *Vaccinium vitis-idaea*, wetniana pochwowata *Eriophorum vaginatum*, rokietnik pospolity *Pleurozium schreberi*, widłoząb kędzierzawy *Dicranum polysetum*, widłoząb miotlasty *Dicranum scoparium*, gajnik łśniący *Hylocomium splendens*.

Bór mieszany bagienny zajmuje z kolei około 21 % powierzchni całego rezerwatu. Również znajduje się w dwóch płatach. Podłoże boru stanowią gleby torfowo-murszowe o okresowym, dość silnym wpływie wody gruntowej na glebę i siedlisko. Występują w zatorfionych nieckach terenowych, często w sąsiedztwie lasów mieszanych bagiennych. Drzewostan na jednym z płatów stanowi brzozowo-sosnowy bór mieszany bagienny. W drzewostanie dominuje brzoza omszona. Znaczny jest udział sosny zwyczajnej. Pojedynczo pojawia się słabo rosnący świerk. Brzoza i świerk odnawiają się dobrze, ale świerk wykazuje obniżoną żywotność. Sosna natomiast odnawia się słabo. Jest ona znacznie starsza od brzozy. W warstwie podszytów najczęściej spotykana jest kruszyna pospolita.

W runie występują głównie: borówka czernica *Vaccinium myrtillus*, bagno zwyczajne *Ledum palustre*, widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*, siódmaczek leśny *Trientalis europaea*, borówka bagienna *Vaccinium uliginosum* i nerecznica krótkoostna *Dryopteris carthusiana*. Występują one głównie w miejscach wyniesionych u podnóży drzew. Bujnie wykształcona jest warstwa mchów pokrywająca całą powierzchnię gleby. Jej głównym składnikiem są: torfowiec błotny *Sphagnum palustre* oraz płonnik pospolity *Polytrichum commune*, płonnik cienki *Polytrichum strictum*, rokietnik pospolity *Pleurozium schreberi*, widłoząb miotłowy *Dicranum scoparium* i mokradłosz kończysty *Caliergonella cuspidata*.

Z kolei drugi płat boru mieszanego bagiennego w rezerwacie stanowi drzewostan złożony głównie ze świerka i miejscowo sosny. W podszycie rośnie brzoza, jarząb i kruszyna. W runie oprócz dominującej borówki czernicy *Vaccinium myrtillus* występują głównie mchy, złożone w pewnej części z torfowców *Sphagnum sp.* Oprócz nich występują tu: rokietnik pospolity *Pleurozium schreberi*, bielistka sina *Leucobryum glaucum*, płonnik pospolity *Polytrichum commune*. W niewielkich ilościach występują: szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, siódmaczek leśny *Trientalis europaea* i konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium*.

Centralna część zachodniej strony rezerwatu zdominowana jest przez siedlisko olsu, które stanowi około 21 % powierzchni całego rezerwatu. Drzewostany są jednopiętrowe, tworzy je olsza z niewielkim udziałem brzozy. Z gatunków występujących w podszycie, oprócz gatunków lasotwórczych, większe pokrycie i stałość ma jedynie kruszyna i jarząb. Runo zdominowane jest przez gatunki azotolubne: pokrzywę zwyczajną *Urtica dioica* i malinę właściwą *Rubus idaeus*. W dużych ilościach występują tu także: wietlica samicza *Athyrium filix-femina*, niecierpek pospolity *Impatiens noli-tangere*, kuklik zwisty *Geum rivale*, szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, tojeść pospolita *Lysimachia vulgaris*, gwiazdnica gajowa *Stellaria nemorum*, śledziennica skrętolistna *Chrysosplenium alternifolium* i bodziszek cuchnący *Geranium robertianum*.

Ponadto na obszarze rezerwatu stwierdzono występowanie takich gatunków jak: jarząbek *Tetrastes bonasia*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, samotnik *Tringa ochropus*, kszyc *Gallinago gallinago*, wójcik *Phylloscopus trochiloides*, żuraw zwyczajny *Grus grus*.

Podana w niniejszym zarządzeniu powierzchnia rezerwatu przyrody jest powierzchnią geometryczną wyliczoną na podstawie współrzędnych punktów załamania granicy obszaru w układzie PL-1992.

Projekt zarządzenia został poddany konsultacjom społecznym oraz zaopiniowaniu przez

projekt

Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska. W ramach konsultacji wpłynęły uwagi. (...)

Wniesione uwagi zostały szczegółowo przeanalizowane przez RDOŚ w Białymstoku. (...)

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 13 ust. 3 i art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13 t.j.) został *pozytywnie/negatywnie* zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2025 r. poz. 428 t.j.) został przesłany do uzgodnienia z Wojewodą Podlaskim, który pismem z dnia uzgodnił treść powyższego zarządzenia.

Literatura:

1. Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony oraz uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 w części położonej na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP, z wyłączeniem pokrywających się z nim powierzchni rezerwatów przyrody Krasne, Budzisk, Woronicza, Jesionowe Góry, Las Cieliczański, Krzemienne Góry i Starodrzew Szyndzielski.
2. Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Knyszyn na lata 2018-2027.
3. Projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, Supraśl, 2018 r.
4. Sokołowski A.W. 1980 Zbiorowiska leśne północno-wschodniej Polski. Monogr. Botan. (6),
5. Sokołowski A.W. 1988. Fitosocjologiczna charakterystyka lasów Puszczy Knyszyńskiej. Prace I.B.L. 682:4-117.
6. Szablon dokumentacji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003.
7. Szablon dokumentacji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006.